

F4/2008 - PRAHA - PAŘÍŽ a filatelisté

Nejen o 76. zasedání Řídícího výboru FIP v Paříži

Zasedání vedení FIP se konají podle potřeby několikrát do roka. Obvykle třikrát. Tak tomu bylo například vloni, kdy se vedení sešlo dvakrát v Lucemburku a jednou v ruském Petrohradu. Vždy buď na vlastní náklad, nebo na náklad FIP. Tato zasedání se konají na pozvání národních svazů nebo některého z členů Řídícího výboru. Připomeňme jen, že v únoru roku 2002 hostila 58. zasedání FIP Praha. Mám tu čest být od roku 2000 členem jejího vedení, kdy jsem byl z rozhodnutí většiny delegátů kongresu FIP v Madridu zvolen jedním z jeho členů ve funkci ředitele.

První letošní schůze vedení se uskutečnila ve dnech 15.–17. února 2008 v Paříži, snadno dostupné mezinárodními expresními vlaky. Jednání Řídícího výboru FIP trvalo v sobotu 16. února celý den. Na pořadu bylo více než 40 bodů. Jedním z nich bylo i projednání stavu příprav a složení jury světové výstavy PRAGA 2008. Návrh, předložený organizačním výborem PRAGA 2008, byl projednán, opraven, doplněn a schválen. Jmenovité složení jury FIP zveřejnění v nejbližší době. Tak tomu bývá v případě všech světových výstav, neboť i po schválení může z různých důvodů dojít k drobným změnám. Dále byla na programu jednání příprava květnové světové výstavy ISRAEL 2008 a červnové světové výstavy EFIRO 2008 v Bukurešti. Stále větší důraz je kladen na pořádání odborných seminářů jednotlivých komisí FIP při světových výstavách. Tyto semináře jsou důležité zejména pro budoucí mezinárodní jurymany, pro vedoucí a asistenty vedoucích jurymanských týmů (říká se jim Team Leaders), pro funkcionáře a delegáty komisí FIP i pro vystavovatele, kteří mají zájem na zlepšení úrovně i hodnocení svých soutěžních exponátů. Byl předběžně projednán i program 70. kongresu FIP, který se uskuteční na závěr výstavy EFIRO 2008. Na tomto kongresu bude delegátům předložen návrh na ukončení experimentu a na schválení soutěžních jednorámových exponátů jako nedílné součásti oborových řádů (SREV) všech tříd s výjimkou filatelistické literatury a třídy mládeže. Kongres v doplňujících volbách zvolí také 2 viceprezidenty a 2 ředitele FIP. Delegáty kongresu pak také seznámí pořadatelé se stavem příprav světových výstav PRAGA 2008, CHINA 2009, LONDON 2010 a PORTUGAL 2010. Na žádost některých svazů a jejich organizačních výborů byl pak udělen provizorní souhlas s udělením uznání FIP kontinentálním filatelistickým výstavám TAIPEI 2009 a ITALIA 2009, a patronátu nad světovou výstavou JAPONSKO 2011. Zajímavá byla zatím jen předběžná informace Světové poštovní unie UPU. Namísto dosavadního pojmu „poštovní správa“ (Postal Administration) bude používán termín „odpovědný poštovní orgán“ (Postal Authority). S tím bude souviset i nová definice pojmu „poštovní známka“ (Postal Stamp). S těmito změnami budou členské svazy FIP seznámeny.

Významná byla diskuse, týkající se některých postupů národních svazů v rámci kontinentálních federací, a dokonce i nevhodných postupů některých kontinentálních federací (např. FEPA, FIAF). Kontinentální federace, jakou je i FEPA, jsou totiž podle Stanov FIP pouze „přidruženými organizacemi FIP“, a nemohou na svých kongresech mj. organizovat volby kandidátů na funkce FIP. To je totiž výsadním právem národních svazů, tedy členských zemí FIP. Nemohou také rozhodovat o místě bydliště a státní příslušnosti jurymanů, vystavovatelů a expertů, protože nad tím vším je Všeobecná deklarace lidských práv OSN a každý jednotlivec má právo se svobodně rozhodnout, ve které zemi bude žít, za který svaz bude vystavovat, apod. Podstatný je také fakt, že o akreditaci mezinárodního jurymana rozhoduje FIP na základě předchozí

kvalifikace, a již nikoli příslušný svaz. K tomu přijalo vedení FIP jednomyslné stanovisko, jež bude zveřejněno v příštím čísle čtvrtletníku FIP FLASH.

Po skončení celodenního jednání byli členové vedení FIP pozváni prezidentem francouzské filatelistické federace FFAP - je jím pan Yves Tardy - a členy federálního výboru (má 10 členů včetně prezidenta a 1. viceprezidenta) k večernímu setkání. Byla to možnost, jak si vyměnit zkušenosti a poznat postoje francouzské federace k současným problémům filatelie a filatelistů. Ve Francii se totiž dějí zajímavé věci. Začalo to před několika měsíci zveřejněním otevřeného dopisu filatelistům. Napsal jej prezident republiky Nicolas Sarkozy, nejen vysoký politik, ale i zanícený filatelista a člen Evropské filatelistické akademie (AEP). Dopis se zabýval současným stavem filatelie i vydáváním poštovních známek. Kromě jiného jsou zajímavé dva Sarkozyho návrhy: (1) Podíl francouzských známek tištěných kvalitním ocelotiskem se má do roku 2009 zvýšit na 30 % na úkor těch stále častějších barvotisků; (2) Mají být zřízeny „filatelistické generální stavy“ (états généraux de la philatélie), jež se v jiné situaci objevily ve Francii v 17. století a pak znovu v revolučním roce 1789. Mají představovat fórum všech partnerů, zainteresovaných na programu rozvoje filatelie. Mají začít působit na jaře roku 2008 a prezident FFAP Y. Tardy to považuje za jistý příslib naděje pro filatelii i filatelisty.

Ve volebním období 2006 – 2009 má francouzská federace filatelistických sdružení tři hlavní projekty a cíle, ne nepodobné těm našim českým: a) hospodárné vedení federace, b) spolupracovat s francouzskou poštou, nakladatelstvím Yvert et Tellier, ale současně vyhledávat i jiné vhodné zdroje financování a podpory, než kterými jsou jen členské příspěvky, c) pracovat systematicky s místními kluby a mezi členy zjišťovat, co si přejí a jaké projekty a cíle formulovat. To zřejmě souvisí s iniciativou Y. Tardyho s mottem: „Sbírat a vystavovat trochu jinak“. Tzv. vrcholová filatelie má podle jeho přesvědčení úspěšnou budoucnost stále ještě před sebou, ale federaci musí stále více zajímat i běžní a občasní sběratelé, aby i ti mohli sbírat a vystavovat podle svých přání a možností. Jedině tak si co nejširší návštěvnická obec bude na výstavách prohlížet filatelistické exponáty, a bude mít i chuť je sama vytvářet a vystavovat.

K získávání a prohlubování zájmu o filatelii ve Francii slouží každoroční „Svátek poštovní známky“ (Fete du Timbre). Letos bude známky připomínat a hlavně také poznávat 112 francouzských měst. Stane se tak 1. a 2. března 2008. Pořadatelem je FFAP a její regionální uskupení. Organizátory jsou místní radnice, městské a regionální rady, pošty, kulturní centra, zámky, galerie, a jiná místa. Zaměřují se nejen na dospělé, ale zejména na mládež, kterou při zábavných seminářích, dílnách a hrách získávají pro zájem o poštovní známky, celiny, razítka, ale snaží se je i vést k psaní klasických dopisů, apod. Pomáhá to rozvoji filatelie a přitom náklady na organizaci filatelisté neplatí, protože z toho města a místa mají jistý prospěch kulturní i turistický. I filatelisté z toho mají prospěch. Se souhlasem francouzské pošty (LaPoste) si může federace vytisknout obálky a dopisnice, na které pak nalepuje známky, vydané ke svátku, a opatřovat je příležitostným razítkem z míst, kde svátek probíhal. Sestava pro zájemce z řad sběratelů může být pro Federaci jistým přínosem: za sadu obálek se známku a razítkem, a stejně tak za sadu dopisnic, je účtováno 250 € včetně poštovního. Letos jsou námětem tiskovin, známek a razítek kreslené postavičky děvčátka, Droopyho a vlka amerického animátora Texe Averyho. To jistě opět upoutá pozornost dětí i rodičů.

S některými inovacemi a poněkud odlišnou strukturou, jež by měly oslovit nové sběratele, vystavovatele i veřejnost, má přijít i mezinárodní výstava „Salón poštovní známky 2008“ v Paříži ve dnech 14. – 22. června 2008 s podtitulkem „Planeta Znamky“. Jde o výstavu na 1.350

rámech s patronátem FEPA a s uznáním FIP. Českým komisařem SČF pro tuto výstavu je MUDr. Bedřich Helm z Klatov. V Paříži se v rámci této výstavy bude konat i 81. sjezd Francouzské filatelistické federace. A opět je zde doložena spolupráce s Francouzskou poštou ve prospěch federace i jejích členů. K Salonu bude vydán aršík s motivem Velkého paláce (Grand Palais – známka v hodnotě 55 eurocentů s kuponem, vyobrazujícím vznosné palácové schodiště a s textem FFAP – 81. sjezd). Počet vydaných kusů: 50 000 (zřejmě pro počet členů FFAP), plus 500 kusů tzv. prestižních aršíků, a 1000 kusů aršíků nezoub-kovaných. To vše má napomoci zlepšení ekonomické situace FFAP.*

Na závěr bych chtěl zmínit pro nás všechny jistě příjemnou zprávu. V roce světové výstavy PRAGA 2008, v měsíci listopadu, Francouzská pošta vydá působivý aršík v emisi „Hlavní města Evropy: PRAHA“. Je sestaven ze čtyř známek 0,55 ě (pro vnitrostátní poštovné) s vyobrazením části Karlova mostu, Pražského hradu, Staroměstského orloje a Týnského chrámu. Plochu aršíku ještě doplňují charakteristické obrázky Prašné brány, chrámu sv. Mikuláše, Zlaté uličky a stožár osvětlení na Hradčanském náměstí.

LUMÍR BRENDL

** Poznámka redakce: S vydáváním omezeného počtu nezoubkovaných aršíků máme u nás (zejména ze 70. let minulého století) neblahé zkušenosti. Podle našeho názoru podobné aktivity sice mohou přinést okamžitý zisk, z dlouhodobého hlediska však filatelii poškozují. Nemluvě o tom, že taková praxe odporuje dokumentům UPU.*